

ДЕТСКА ГРАДИНА №9 „СЛЪНЧИЦЕ” - КАЗАНЛЪК
гр. Казанлък, ул. „Гладстон” №21, тел. 0431/9-95-12, e-mail: info-2410308@edu.mon.bg

УТВЪРЖДАВАМ:

ДИРЕКТОР:.....
/САБРИЕ ПЕТРОВА/

СТРАТЕГИЯ

ЗА НАМАЛЯВАНЕ ДЕЛА НА
ПРЕЖДЕВРЕМЕННО НАПУСНАЛИТЕ
ОБРАЗОВАТЕЛНАТА СИСТЕМА
В ДЕТСКА ГРАДИНА №9 „СЛЪНЧИЦЕ”
ГР. КАЗАНЛЪК
(2016-2020)

I. ВЪВЕДЕНИЕ:

Стратегията за намаляване дела на преждевременно напусналите образователната система е основен инструмент за планиране на дейностите по задържане на децата в детската градина.

Водещи стратегически документи при изготвянето на Стратегията на ДГ №9 „Слънчице“ за превенция на ранното напускане на образователната система са:

- Стратегия за намаляване дела на преждевременно напусналите образователната система 2013 -2020;
- Стратегия за образователна интеграция на деца и ученици от етническите малцинства 2015 –2020;
- Национална стратегия за насърчаване и повишаване на грамотността 2014 – 2020;
- Национална стратегия за учене през целия живот 2014 –2020;
- Закон за предучилищно и училищно образование;
- Наредба за приобщаващото образование.

В Стратегията за намаляване дела на преждевременно напусналите образователната система (2013 – 2020) преждевременното напускане е дефинирано като сложно явление, което оказва сериозно влияние върху индивидуалните съдби на пряко засегнатите и благосъстоянието на техните семейства, върху възможностите за развитие на техните общности и върху цялостното социално-икономическо развитие на една страна в средносрочен и дългосрочен план.

Тя се базира на *основни принципи* на включващото образование:

- Всяко дете има право на образование и трябва да има равен достъп до образование;
- Всяко дете може да учи и да се възползва от предимствата, които образованието дава;
- В образователния процес не се допуска дискриминация, основана на раса, народност, пол, етническа принадлежност, социален произход, вероизповедание, обществено положение, увреждане или друг статус;
- Включващото образование предполага промени в образователната система, за да може тя да се адаптира към потребностите на конкретното дете в много по-голяма степен, отколкото детето да се адаптира към системата;
- Различията между децата са източник на многообразие и богатство, а не на проблеми;
- Възгледите и мнението на детето трябва да бъдат взети предвид при неговото участие в ДГ. Детето следва да бъде стимулирано да участва активно в образователния процес и играта;
- Всички аспекти на образованието, програми и методи на преподаване, както и формите на комуникация следва да бъдат адаптирани, за да се създадат възможности за включване.

Преждевременното напускане на образователната система води до нарастване на рисковете от социално изключване, застрашава сигурността и стабилността на обществото и е предпоставка за влошаване на качеството на живот на сегашното и на следващите поколения. Здравният статус и достъпът до ресурси и услуги, които могат

да осигурят по-добър стандарт и продължителност на живота в добро здраве и благосъстояние, са в пряка зависимост от получената по-висока степен на образование.

II. ВИЗИЯ НА ДЕТСКОТО ЗАВЕДЕНИЕ ПО ОТНОШЕНИЕ НА ПРЕВЕНЦИЯ ОТ ОТПАДАНЕ:

Стратегията се основава на визията на детска градина №9 „Слънчице“, като детско заведение осигуряващо ефективна, качествена и достъпна подкрепа за деца, застрашени от отпадане която, осигурява пълноценна личностна реализация и подготовка за училищния живот.

III. SWOT АНАЛИЗ:

1. Силни страни:

- Квалифицирани учители;
- Интерактивни методи на обучение, използване на ИКТ;
- Допълнителни дейности;
- Възможности за изява;
- Създаване на приятелска среда;
- Много добра материална база;
- Работа по проекти;
- Безплатни познавателни книжки на децата от трета и четвърта подготвителна възрастова група.
- Извършване на дейности по превенция на отпадането.

2. Слаби страни:

- Липса на регистър на деца, застрашени от отпадане;
- Недостатъчно ефективна връзка ДГ- родители;
- Липса на подкрепяща среда за деца, застрашени от отпадане;
- Липса на система в дейностите по превенция на отпадане;
- Недостатъчно мотивирани учители за справяне с проблема;
- Голям брой извинени и неизвинени отсъствия на децата, е предпоставка за отпадане.

3. Възможности:

- Кандидатстване по различни проектни предложения, насочени към финансиране на превантивни по отношение на отпадането дейности;
- Нови форми за ангажиране на родителите;
- Разширяване на връзките с извънучилищните институции.

4. Заплахи:

- Недостатъчно грижи и заинтересованост от страна на родителите.
- Продължително отсъствие в детското заведение и трудна адаптация към средата.
- Липса на ефективни санкции за родителите.
- Нисък жизнен стандарт на част от населението.
- Проблеми в семействата, водещи до отпадане на деца от ДГ.
- Липса на финасови възможности за подкрепа на застрашени от отпадане деца.
- Миграционни процеси, честа смяна на местопребиваването.

IV. ЦЕЛ НА СТРАТЕГИЯТА: Осигуряване на равен достъп и подкрепа за развитие, и приобщаване на децата в системата на предучилищното образование, като предпоставка за равноправно социално включване и пълноценна личностна реализация.

V. ПОДЦЕЛИ:

- Изграждане на мотивация за посещение на децата в детската градина.
- Създаване на положителни нагласи към образователно-възпитателния процес.

Постигането на целите се осъществява чрез:

- *превенция*, която цели предотвратяване на възникването на предпоставки за преждевременно напускане на детската градина, както и ограничаване на условията, които го благоприятстват;
- *интервенция*, която цели създаването на условия за ограничаване на преждевременно напускане при отчитане на конкретните заплахи на равнището на отделните лица, следвайки принципа на решаване на проблемите на най-ниско равнище;
- *компенсиране*, което има за цел да подпомогне преждевременно напусналите детската градина отново да се включат в образованието, като им бъдат предложени разнообразни и достъпни форми на завръщане в системата.

VI. ПРИЧИНИ ЗА ПРЕЖДЕВРЕМЕННО НАПУСКАНЕ НА ДЕТСКАТА ГРАДИНА:

1. Икономически причини:

Безработицата, ниските доходи, пониженият жизнен стандарт и бедността поставят много деца в условия, водещи до повишен риск от отпадане. В резултат на финансовите и икономически затруднения много деца са принудени да помагат на семействата си, което води до нарушаване на участието им в учебния процес. Голям е делът на семействата, които работят в чужбина, като децата са оставени да живеят с баби и дядовци или други роднини, които не контролират ефективно или не насърчават участието на децата в образователната система.

2. Социални причини:

Свързват се с родителска незаинтересованост, противоречия, конфликти, напрежение и кризи в семейството, отрицателно въздействие на домашната среда, функционална неграмотност или ниско образование на родителите, непълни семейства, деца в риск от извършване на противообществени прояви, домашно насилие, налагането на строги наказания.

3. Образователни причини:

Обхващат широк кръг проблеми: трудности в усвояването на учебното съдържание, негативни нагласи на участниците в образователния процес и липсата на мотивация.

4. Етнокултурни причини:

Етнокултурното многообразие в съвременната българска образователна система се изразява в специфичните етнически, религиозни и езикови измерения. Силно действащите вътрешно групови норми и натискът на етнокултурните традиции сред уязвими етнически общности и групи предопределят специфичните причини за преждевременното напускане на детската градина: отсъствие на познавателна

мотивация, ниска степен на готовност за училище, липсва мотивация на родителите за получаване на образование от децата им и др.

5. Институционални причини:

Като такива могат да се квалифицират недостатъчно координираният подход между различните служби и специалисти на национално, регионално, местно и ниво детска градина за справяне с преждевременното напускане; недостатъчно ефективният контрол върху управлението и функционирането на политиките за обхващане, задържане и реинтегриране на децата в образователната система. Положителната промяна на състоянието изисква прилагането на комплексни мерки и добра координация между институциите от няколко различни сектора на всяко ниво на управление - национално, регионално, местно и институционално.

6. Причини, свързани със здравния статус:

В контекста на политиките за развитие на приобщаващото образование продължава тенденцията за интегриране на децата със специални образователни потребности в образователната система. Тук се включват и всички фактори на материалната база, образователната среда, човешките и финансовите ресурси, които не отговарят на изискванията за прилагане на принципите на приобщаващото образование.

VII. МЕРКИ ЗА ПРЕДОТВРЯВАНЕ НА ПРЕЖДЕВРЕМЕННОТО НАПУСКАНЕ НА ДЕТСКАТА ГРАДИНА.

1. Мерки за превенция на преждеременно напускане на детската градина.

1.1. Осигуряване на позитивна образователна среда- климат, атмосфера на взаимоотношения, управление.

Позитивната образователна среда е свързана с ясно дефиниране на правата, задълженията и отговорностите на участниците в образователния процес за осигуряване на условия за образование, благоприятстващо развитието на личността на всяко дете, както и с подобряване на взаимодействието в образователната институция.

1.2. Повишаване на качеството на образование като предпоставка за развитие на личността на всяко дете и предотвратяване на преждевременното напускане детската градина. В това отношение следва да се постави акцент върху:

- оценяване, установяващо резултати и осигуряващо обратна връзка, за поддържане и стимулиране на мотивацията за учене, както и мониторинг на качеството на образователния процес;
- прилагане на съвременни подходи на преподаване, съобразени с индивидуалността на детето като партньор в образователния процес;
- задължителна квалификация на педагогическите специалисти, насочена към идентифициране и справяне със случаите на риск от преждеременно напускане на образователната институция;
- развиване и популяризиране на нови форми на преподаване;
- формиране на нагласа за учене през целия живот от най-ранна възраст.

1.3. Осигуряване на достъп до образование и повишаване на качеството на образованието за децата от уязвими етнически общности.

За целта е необходимо да се реализират политики за преодоляване на обособяването по етническа принадлежност на децата в групи и ориентиране на обучението към работа в мултикултурна група, като същевременно се повиши

интеркултурната компетентност на всички участници в образователния процес. Там, където е необходимо, следва да се предоставя допълнително обучение по български език.

Допълнителното обучение по български език би следвало да се осъществява по специализирана методика, която отчита техните специфични потребности и трудности. Освен различните форми за допълнителна педагогическа помощ, от особено значение за децата е поставянето им в интегрираща среда, недопускаща разделение по езиков, етно-културен или друг признак. Особено важно е да се предприемат целенасочени действия, свързани с разширяване на обхвата на тези деца в детската градина и възпитаването им в среда, в която те ежедневно да могат да общуват на български език. Това налага да се използват диференцирани подходи, в детските градини, когато те са единствено средище за изучаване на българския език. За целта е необходимо да се повиши и информираността на родителите за ползите от посещаването на детската градина.

1.4. Достъп до качествено образование за деца със специални образователни потребности.

Интегрирането на децата със специални образователни потребности изисква поредица от мерки с оглед създаване на подкрепяща среда за тяхното обучение, включително създаване на достъпна физическа среда и на възможност за обучение по индивидуални програми, предоставяне на технически пособия и средства, обучение на педагогическите кадри за работа с тези деца.

2. Мерки за интервенция на преждевременно напусналите детската градина:

2.1. Повишаване участието и ангажираността на родителите:

Родителите и местната общност са участници в процеса на образование. Те са основен фактор за подпомагане на децата в риск от преждевременно напускане на детската градина и трябва да бъдат насърчавани чрез:

- популяризиране на добри практики и възможности за участие в мрежи за включване на родителите и местната общност в процеса на прилагане на мерките за предотвратяване на преждевременното напускане на детската градина;
- повишаване на отговорността на родителите и тяхната активност за сътрудничество с учителите и ръководство с цел развитието на децата им с фокус върху родители от уязвими групи за насърчаване на редовното посещаване на детската градина.

2.3. Прилагане на системи за ранно предупреждение.

След идентифициране на децата, застрашени от преждевременно напускане на детската градина и причините за това, следва да се прилагат конкретни мерки за всеки застрашен:

- работа със семейството му;
- допълнителни занимания/консултации.

2.4. Развитие на занимания по интереси.

Заниманията по интереси имат доказан ефект като средство за повишаване удовлетвореността на децата от живота в детската градина и ограничаване на преждевременното напускане. Те осмислят свободното време на децата чрез изява в предпочитана дейност, приобщават и мотивират, включително деца с идентифицирани

потребности от специфична подкрепа, деца в риск от отпадане и/или с прояви на агресия и/или насилие. Тези занимания повишават мотивацията за участие в образователния процес и допринасят за развиване на знания, умения и компетентности.

3. Мерки за компенсиране на ефекта от преждевременното напускане на детската градина:

Създаване на подходящи условия за реинтегриране в образователната система на преждеременно напусналите я чрез:

- ✓ завръщане на преждеременно напусналите детската градина към формалната система на образование;
- ✓ включване в самостоятелна или почасова организация на предучилищното образование.

VIII. ДРУГИ МЕРКИ И ДЕЙНОСТИ, СВЪРЗАНИ С ПРЕВЕНЦИЯТА ОТ ОТПАДАНЕ:

1. Създаване на мерки, подчинени на областната и общинска програма за образователна интеграция на децата и учениците от етническите малцинства.
2. Квалификация на педагогическите специалисти в посока справяне с агресията и насилието и превръщането им в педагогически консултанти- провеждане на обучения за агресията и насилието и начините за разрешаване на конфликти;
3. Допълнителни дейности за усвояване на българския книжовен език и повишаване на грамотността.
4. Насърчаване на включването в образованието на рискови групи и развиване на приобщаващото образование.
5. Превръщане на детската градина в приятно и желано място за децата чрез използване на иноватични педагогични методи и форми за преподаване.
6. Гражданско, здравно, екологично, интеркултурно образование и непрекъсната работа с родителската общност.
7. Занимания по интереси.

Стратегията е реалистична във времето и изпълнима по отношение на поставените цели, подлежи на промени, ревизиране и актуализиране, но те няма да променят радикално основните идеи и началния замисъл, вложен в нея. Стратегията визира развитието на дейностите в бъдещето и създава перспектива за усъвършенстване на личността.

Настоящата Стратегия е актуализирана със Заповед №17/16.09.2024 г.

г.р. Казанлык, ул. „Гладстон” №21, тел.0431/9-95-12, e-mail:info-2410308@edu.mon.bg

/Саџрије Петрова/

В ДЕТСКА ГРАДИНА

НА №9 "СЛЪНЧИЩЕ", ГР.КАЗАНЛЪК - УЧЕБНА 2024/2025 ГОДИНА

№	Мерки за реализиране на политиките	Ангажирани институции	Срок за изпълнение	Финансиране	Индикатори
1. ПОЛИТИКИ ЗА ПРЕВЕНЦИЯ НА ПРЕЖДЕВРЕМЕННОТО НАПУСКАНЕ НА ДЕТСКАТА ГРАДИНА					
1. Управление в детската градина.					
1.1.	Осъществяване на съвместни действия на институциите във връзка с изпълнение на ПОСТАНОВЛЕНИЕ № 259 на МС от 14.10.2019 г. за изменение и допълнение на Постановление № 100 на Министерския съвет от 2018 г. за създаване и функциониране на Механизъм за съвместна работа на	МОН, община, МВР, МТСП, АСП, МЗ, ДГ и др.	Учебна 2024/2025 г.	Средства от бюджетите на общини, МОН, МТСП, МВР, МТСП, АСП, МЗ и др.	Брой обхванати деца.
					1

	институциите по обхващане и включване в образователната система на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст (ДВ, бр. 50 от 2018 г.) с цел постигане на устойчиви резултати.				
1.2.	Прилагане на механизми за социална подкрепа по отношение на деца от семейства в неравностойно социално положение.	АСП, община, ДГ.	Учебна 2024/2025 г.	Средства от бюджетите на АСП, община, ДГ.	Брой деца, за които е осигурен транспорт до детската градина. Брой деца, на които са Осигурени познавателни книжки, дрехи, обувки, хранене,
1.3.	Подобряване ефективността на взаимодействието с родителите с цел задържане на децата в системата на предучилищното образование и повишаване на образователните им резултати.	МОН, ДГ	Учебна 2024/2025 г.	Национални програми за развитие на образованието.	Брой финансирани проекти за работа с родители с цел задържане на децата в системата на предучилищното образование и повишаване на образователните им резултати.
1.4.	Въвеждане на задължително предучилищно образование за децата на 4 години.	МОН, община, ДГ.	2025 г.	Държавен бюджет.	Нетен коефициент на децата на възраст от 4 години до началото на

					задължителното образование, включени в системата на предучилищното образование.
1.5.	Повишаване на качеството на предучилищното образование и осигуряването на условия за равен старт преди постъпване в училище чрез използването на съвременни дидактични материали и насърчаване участието на родителите.	МОН, РУО, ДГ.	Учебна 2024/2025 г.	Национални програми.	Брой деца, включени в програмата; Брой родители, включени в програмата.
1.6.	Осигуряване на познавателни книжки, за безвъзмездно ползване от втора, трета и четвърта възрастова група.	МОН	Учебна 2024/2025 г.		Брой деца с осигурени познавателни книжки.
1.7.	Приобщаващо образование на децата със специални образователни потребности (СОП).	МОН, РУО, ДГ, РЦПППО, ЦПЛР, доставчици на социални услуги.	Учебна 2024/2025 г.	Средства от бюджета на МОН, РЦПППО, ДГ, община.	Брой подкрепени деца със СОП. Брой педагогически специалисти, които осъществяват допълнителна подкрепа на деца със СОП.
1.8.	Подобряване на достъпа до разнообразни дейности по интереси.	ДГ	Учебна 2024/2025 г.	В рамките на бюджета на ДГ.	Брой деца, включени в занимания по интереси.
1.9.	Осигуряване на достъп до спортни	ММС, МОН	Учебна	В рамките на	Брой на деца в риск,

	дейности на деца с увреждания и деца в риск – Програма "Спорт за деца в риск".		2024/2025 г.	бюджета на ММС.	обхванати в спортни занимания по програмата.
1.10.	Осигуряване на достъп до спортни дейности на деца – Програма "Спорт за децата в детските градини".	ММС, МОН	Учебна 2024/2025 г.	В рамките на бюджета на ММС.	Брой на обхванати в спортни занимания по програмата.
1.11.	Повишаване на квалификацията на педагогическите специалисти за работа в мултикултурна среда чрез обучения на учители от детската градина за прилагане на алтернативни методи и подходи, ориентирани към намаляване на функционалната неграмотност, към задържането в детската градина и намаляване броя на отпадащите деца.	МОН, ДГ.	Учебна 2024/2025 г.	В рамките на бюджета на ДГ.	% на педагогическите специалисти, включени в дейности по ОП, квалифицирани за работа в мултикултурна среда.
1.12.	Работа с родители, учители и други педагогически специалисти за преодоляване на негативни стереотипи и дискриминационни нагласи спрямо различните етнически групи.	ЦОИДУЕМ, ДГ.	Учебна 2024/2025 г.		Брой родители, които са се включили в дейности по преодоляване на негативни стереотипи и дискриминационни нагласи.
1.13.	Осъществяване на информационно-образователни инициативи за деца, насочени към екологично образование	МОСВ, ДГ.	Учебна 2024/2025 г.	МОСВ чрез ПУДООС, По програми/проекти.	Брой проведени инициативи. Брой обхванати

	и повишаване на обществената култура за опазване на околната среда, с цел създаване на по-привлекателна и благоприятна среда в детската градина.				деца.
II. ПОЛИТИКИ ЗА ИНТЕРВЕНЦИЯ НА ПРЕЖДЕВРЕМЕННОТО НАПУСКАНЕ НА ДЕТСКАТА ГРАДИНА.					
1.1.	Дейности за овладяване на българския книжовен език от децата от етническите малцинства.	ДГ	Учебна 2024/2025 г.	В рамките на бюджета на ДГ.	Брой деца, за които българският език не е майчин, включени в допълнително обучение по български език.
1.2.	Осъществяване на допълнителни форми на педагогическо взаимодействие със съдържателни елементи на интеркултурното образование.	ДГ	Учебна 2024/2025 г.	В рамките на бюджета на ДГ.	Брой допълнителни форми на педагогическо взаимодействие със съдържателни елементи на интеркултурното образование.
1.3.	Осигуряване на допълнителна квалификация на педагогическите специалисти за работа в мултикултурна образователна среда, включително за преподаване на български език на деца, за които той не е майчин.	ДГ	Учебна 2024/2025 г.	В рамките на бюджета на ДГ.	Брой педагогически специалисти, които за първи път са включени в обучения за формиране на умения за работа в мултикултурна среда.

1.4.	Дейности за работа със семейството за разясняване на ползите от образованието на децата от етническите малцинства.	ДГ	Учебна 2024/2025 г.	В рамките на бюджета на ДГ.	Брой родители, които са повишили информираността си относно ползите от образованието.
1.5	Повишаване на квалификацията на педагогическите специалисти.	ДГ	Учебна 2024/2025 г.	В рамките на бюджета на ДГ	Брой педагогически специалисти повишили квалификацията си.
III. ПОЛИТИКИ ЗА КОМПЕНСИРАНЕ НА ЕФЕКТА ОТ ПРЕЖДЕВРЕМЕННОТО НАПУСКАНЕ НА ДЕТСКА ГРАДИНА					
1. Управление в детската градина.					
1.1.	Привличане на преждевременно напуснали за завръщане в образователната система.	ДГ	ПОСТОЯНЕН	не се изисква	Брой привлечени деца.
1.2.	Задържане в детското заведение на всички деца, подлежащи на задължителна, предучилищна подготовка.	ДГ	ПОСТОЯНЕН	не се изисква	Брой привлечени деца.
IV. КООРДИНАЦИОНЕН МЕХАНИЗЪМ ЗА ПРИЛАГАНЕ НА ПЛАНА ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА СТРАТЕГИЯТА					
4.1.	Отчет за изпълнението на Стратегията.	ДГ	2025 г.	не се изисква	Отчет.

ЗАБЕЛЕЖКА: Планът има характер на отворен документ, който може да се развива, усъвършенства и актуализира в съответствие с динамично променящите се условия и фактори, които могат да възникнат през учебната година!

Настоящият План е приет на заседание на Педагогическия съвет с Протокол № 7/13.09.2024 г. и утвърден от директора със заповед №17/16.09.2024 г.